

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 30.

Indult Bétsből, Kedden, Október' 11-dikén, 1831.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott! Sept. 27-kén költ Királyi végzésében Méltos. és Fő Tisztelendő Palugyay Imre Urat, Pharai választott Püspököt és eddig Kir. Helytartó Tanácsost Kassai Megyés Püspökké kegyelmesen kinevezni.

A' Fels. Magyar Udvari Cancellaria méltóztatott Titt. Andor Ferentz Ur meghalálózása által a' Registraturában és Levéltári-Directióban megüresült második Adjunctusi Hivatalra Neulinger Mihály Urat, eddig Udv. Registranst, ennek helyébe Tucich Fridrik Urat eddig Accessistát; ennek ismét helyébe Spada Jósef Urat eddig fizetés nélkül volt Cancellariai Practikánst kinevezni.

F r a n t z i a O r s z á g.

Sebastiani külső Minister beszédének folytatása Sept. 19-dibén a' Követek Kamarájában. (l. M. Kurír 29 szám. 238 oldal.) Ezután beszél a' Minister a' Hollandusoknak Belgiumban volt táborozásáról, — a' Frantzia seregek ugyan tsak oda lett küldtetése tzéljáról, 's ott maradása idejéről, és beszédének ezen részét így végzi: „E' szerént minket Belgiumba, nem valami titkos 's elrejtett kinézés, hanem az egyenesség, az emberiség vezérelt, 's ugyan az fogja lépéseinket az abból való kijövetelkor is igazgatni. — De hát, így szólnak to-

vábbá a' velünk ellenkezésben lévők, a' Lengyel Ország és Belgium felett támadt kérdéseken kívül, mellyeknek a' békeség megerősítése minden tzéljok, a' dolgoknak mostani állapotját, t. i. a' békeséget, minden kívánságtoknak és törekedésesteknek egyedül való tárgyát miáltal akarjátok fenntartani? Felelet; A' minden hatalmasságok Interesséje által, azon valóságos köteleztetések, és sokszor megújított kívánság által, mellyet nekünk minden hatalmasságok tudunkra adtak, hogy ők a' magok hadi erejét kevesítik, 's mi is azt tselekedjük. Azzal is vadolják a' nemzetiségünköt, hogy az, éppen nem ügyel a' országokban történő dolgokra? 200,000 Ausztriai katona áll, úgymond Mauguin Ur, Helvetzia határain és a' Ticinónál? — hibázik egy keveset a' Beszélő a' távolság meghatározásában. — Azt is mondja, hogy a' Szárdiniai had, Lyontól öt napi járó földre áll, — de ezen közt 3 szor sőt 4-szer is lehet lejjebb tenni. A' Mauguin Urtól 200,000-re tett Ausztriai katonák száma 90,000, a' Szárdiniai 100,000 pedig 70,000-re száll le. Egyéb eránt mind ezen Competensek haza bocsátódtak. — Hogy Szardinia Ausztriával Szövetségi alkudozásokban foglalatoskodnék, arra nézve kereken ki mondom, hogy hazugság. — Seregünkről utóljára merem állítani, hogy az elég erős és hatalmas nem tsak füg-

getlenségünknek tekintetet szerezni, hanem arra is, hogy az által a' Frantzia Kabinét az Európai Kabinétok között ötöt illető befolyását mindenkor gyakorolhatja. — Ezzel a' Minister, nagy helyben hagyásra mutató kiáltások között a' beszélőszékből leszállott.

A' Követek Kamarájának Sept. 20-án tartott Ülésében Lamarque, a' külső dolgok Ministerének tegnapi beszédével való elégedetlenségét jelentvén ezt mondja: „Miólta a' Frantzia Igazgatóság a' Szent Szövetséget követi, melly a' Népekről, kihalgatás nélkül szokott ítéletet hozni, Politikájának sok olyan követkevései vagynak, mellyek a' Nemzet Méltóságával és jólértett Interesséjével egyenesen ellenkeznek. Ezen derék Politikának gyümöltseit lehet látni Belgiumban, a' hol egy Képzelt Király lakik, és a' mellynek Neutralitásában Frantzia ország semmit sem nyert. Sajnálja a' beszéllő, hogy a' frantzia katonaság, a' más parantsolatjára, olly gyalázatosan hagyta ott Belgiumot és azt kérdi, hogy mikor nézzük már Frantzia ország túrorság alatt? Ezer szerentséjek a' Belgáknak, hogy hamar és annak idejében értettek velünk egyet, mert bizony mostani Ministereink, attól való féltékben, hogy a' Bétsi Egyezéseket valamimódon megtalálják sérteni, őket is olly ditséretesen magokra hagyták volna, mint a' Lengyeleket. Szívemből óhajtom, hogy soha be ne bizonyosodjanak azon lengyeleknek tett ígéreték, 's biztatások, mellyeket Mauguin Ur tegnap emlegetett, és a' mellyeket a' Ministerek olly erősen tagadnak, a' mint némelly betsületes Lengyelek állítják, és a' mellyekről az a' derék öreg Lafayette hívatatos írásokat fog elő hozni, — mert jaj annak, a' kit az ezen hazugságért való büntetés el-ér. A' Ministerek, így szól továbbá Lamarque, minden mó-

don igyekeznek bennünket a' békesség felől bizonyosokká tenni, — azomban úgy látszik, hogy felöle magok se bizonyosok, nem tsak, hanem nyilvánvaló hogy nyughatatlanok miatta ezt mondván: „míg okosok leszünk, addig tart közöttünk a' békesség“ De ki fogja azt meghatározni, hogy mi okosok vagyunk e' vagy nem? Bizonyosan Királyokból fog majd állani ez a' Törvénszék, a' Követeknek ezen Kamarája, — és ők fogják tudtunkra adni, hogy nem okosan tsináltak akkor, midőn a' Juliusi napokban a' Thronust felforgatván, abban ült Királyokat kikergették. Majd így fognak ők beszélni, mert jól tudjuk, hogy szoktak a' Királyok felejteti és hogy szoktak megengedni. Odilon-Barot azt állítja; hogy az Oppositio szintűgy tartozik felelettel, mint az Igazgatóság. — Elő kell hozni a' Státusban történt mind azon dolgokat, mellyeknek ők voltak okai, és a' haza 's egész Európa előtt kénszeríteni, hogy azokról feleljenek. Ideje már valahára, az igazsághoz visszatérnünk. A' Juliusi Revolutiót nem az indulatoskodások, hanem az emberhez leginkább illendő érzések szülték, — abban egy, mindenek előtt szép virtusairól esmeretes Férjfi emeltetett a' Thronusra. Minekutánna Európának illy jó állandó, és hív Kezeseket mutathatunk, honnan származnak tehát a' bizodalmatlanságnak azon jelei, mellyeket igen gyakran szemlélhetünk? Felelet: Onnan, hogy találkoztak ollyan emberek, kik Európát a' lármaharangal beharangozván, azt mondogatták, hogy a' mi Revolutiónk a' Rendnek közönséges felforgatását fogja maga után vonni. Nem azt tanítja e' az Igazgatóság, kérdi a' Beszéllő, a' mit mi? Belső elintézésünkben mitökéletes Függelenséget akarunk; kívülről is szint ollyan egyszerű mint erköltsi a' mi Tanításunk, mert az, az

örökös igazságon épül. A' nélkül, hogy a' Népeket elakarnánk rontani vagy ideje korán való Revolutióba keverni, azaz, hogy a' gyümöls után kapaszkodjanak, addig míg az meg nem ért, törekedésünk oda néz, hogy a' Népek előtt, midőn azok a' megérett gyümölsöket leakarják szakasztani, akadályok ne legyenek. Ezen egyszerű tanításokat éppen nem tzelünk a' renden, és természeti körünkön kívül terjeszteni. A' mit mi közönségessé kívánunk tenni, és a' mivel mások előtt világolni akarunk ez: a' beszéd — nyomtatás — és társasági életbeli szabadság. Ide haza kezdjük el, és állítsuk ezt először jó Törvényeink által erős lábra. Rend nélkül nints szabadság és szabadság nélkül nints semmi rend. Minekutánna 30 Millió emberen próbát tettünk, akkor lássuk meg, mitsoda befolyása volt tselekedetünknek más Népekre.“

Ezen hamis hír, hogy Párisban nagy zendülés volt és hogy annak következtében a' Király 's minden Ministerek elfutottak, a' Közönséges társaság kikiáltódott, ideig való Igazgatóságok rendeltett, az Orosz Követ palotája kirabolttván lerontatott maga pedig megölette, Sept. 25-kén Strassburghban nagy rendetlenséghez való készülétekhez adott alkalmatosságot. Sietteték a' rosznak bekövetkezését most, midőn a' Nép külömben is szükiben van az eleségnek, az adók, melyeket a' Rajna jobb partjáról való borok, barmok 's más állatok behozásáért rendetlenül tartoznak fizetni, annyival inkább, hogy ezeknek részszerént eltörlésekért, részszerént könnyebbítésekért már több ízben, de mindég híjában folyamodtak. Sept. 25-két megelőző estve megértvén a' tisztviselők, hogy némellyek a' Rajna kis hídjá mellett lévő Vámház lerontását, és ugyan akkor sok marháknak fizetés nélkül való behozását tzelba vet-

ték, rendelés tétellett a' nevezett helynek a' szükséges katonai erővel való megerősítése eránt. Ez meglévén, más nap, jókor reggel jön mint egy 5—600 Nemzeti gárdista, katonai ruhában, kardal, de puska nélkül, magokkal hozván fejszékkel felkészült Mínaásóikat is. Alig vették észre az ellenek kiállított katonai erőt, a' midőn eltávoztak ugyan, de úgy, hogy puskákkal 's jobb készülétekkel ismét vissza térjenek. Úgy is lett, de a' Praefectusnak 's más Tiszteknek szép beszédjéből vettígéretekre és vigasztalásokra ismét eloszlottak, a' nélkül, hogy valamit indítottak volna. Ezeken kívül még több ilyen forma próbák is tételtek, de vérontás nem volt. A' Praefectus a' marhák behozására vetett adónak felét a' maga fejétől elengedte. Egyszersmind több terhes adóknak eltörlése eránt a' Királyhoz kérő levél irattatott, mellyet, közönséges helyen kilévén téve minden olvashat és aláírhat. A' Merkur nevű Ujság Sept. 27-kén jelenti: hogy Strassburghban sok tisztviselők hivataljokból letételtek, és hogy Casimir ~~...~~ erőszakos rendszabásokat parantsolt. — Aug. 21-kén Toulonseban egy tsapat ember Nemzeti zászló alatt két Királyi Ujságok műhelyeire menvén, az azokban találtató eszközöket öszve törte, az írásokat pedig az ablakon kihajigálta, úgy hogy azon házban, hol ezen könyvnyomtató műhelyek voltak, a' pusztá falon kívül egyéb semmi sem maradt. — A' Király, Királyné és familiájok eddig volt lakó helyekből a' Palais Royalból a' Tuilerie-be költözött.

Ugyan ekkor Thiers Ur beszélt másfélóráig. Ezen közkedvességet nyert hosszú beszédben fő dolgok a' következők: „A' háború tiszta rendszerének követői azt vetik szemünkre, hogy mi a' békesség rendszere alatt igen rosszul valami büntetést érdemlő Önnszerete-

tet akarunk elrejteni. Mert a' ki a' szabadságot csak egyedül magának akarja, arra ugyan, úgy soha reá nem megy. — Nagyon megsalatkoznak azon jó Urak, a' kik azt hiszik, hogy a' mi Igazgatószekünk Önnszeretetből és nem az Ország Interestéjéből tették a' Békességet a' Szabadságnak elébe. Dolgainknak a' Júliusi Revolutiókor megalapított Rendet a' békesség erősítette meg akkor, a' midőn azt a' háború sz ütközetek kotzkájának és a' Kárlisták alattomos törekedéseinek tévén ki, csak szerentséltette volna. Csak nézze el az ember, millyen tüzzel és megátalkodva rohannak ezek a' háborúra, nem tudván, hogy a' fegyverzörgés között a' Szabadságot soha meg nem találják. Midőn Revolutiónk hadait elkezdettük, úgy e' birtokában voltunk a' szabadságnak, de bezzeg nem voltunk annak végződésével. Csak a' Békességben, egyedül a' békességben áll a' szabadság, mert az bizonyos, a' háború pedig nem egyéb mint hiú bizonytalanság. ^{És a' békesség mozdítja} a' Nemzeti Jóllétet, és a' millyen ditsőségére válik egy egyes személynek az, ha ő egy nemes érzésű Nép közzé állván, annak szabadságáért tulajdon életét feláldozná; éppen olyan gyalázatot és kárhoztatást érdemelnének a' Státus-javával foglalatoskodó Férjfiak, ha ők, az ő Országoknak szerentséjét és bátorságát gondolatlanúl veszedelemre tennek és rémségeket űzni indulnának. Sőt többet mondok, az is igen könnyen megeshetnék, hogy a' háború egy revolutionalis igazgatószéket állítana elő. Hazugság e' vagy Képzelet az, a' mi Augustusban Varsóban történt. A' vad és dühös indulatoskodásoknak irtóztató rohanása és otsmány pajkossága, igaz okot adhat egy betsületes embernek a' békesség szeretetéhez való ragaszkodáshoz. Szoros köteleességünk minden módon

igyekezni, hogy ama tiszta, ditsőséges és nemes szívvel kezdett Júliusi Revolutiónk, borzasztó tselekedetek Scenájává ne változzék, (nagy tetszés mindenütt). — Azt mondják továbbá a' velünk nem egyező értelműek, hogy Békesség nem lehet, mert két, egymással olly nagy ellenkezésben lévő fél, mint most Európában van, egymás mellett sokáig meg nem férhet, úgy hogy öszve ne veszzen. Addig kell tehát a' népek felbuzdulását használnunk, míg az új, 's addig siessünk mint 1792-ben, a' határszélekhez; hogy a' Világnak békességet és szabadságot szerezzünk. Ez ellen ezt felelem: hogy két ellenséges politikai alaptételek csak akkor kezdenek nyilvános hadat egymás ellen, ha alaptételeik alatt vagy materialis Interesse lappang, mint a' Reformatiokor folytatott háborúban, vagy ha, mint a' francia revolutiókor, az egyik alaptétel annyira erőt vesz, hogy megengesztelnihetetlen. Utólsó revolutiónk alkalmával csak gondolatjában sem fordult az meg senkinek is, hogy ellenünk hadat indítson, — de ritkán is van jókimenetele az ollyan háborúnak, melly a' katonaság nagy számához való bizakodással kezdődik, a' revolutió első hadi szerentséjét, leginkább csak a' régi törzsökös seregeknek kell köszönni. — Valamint a' Helvetia Neutralitása felette sokat nyom a' politika mérőserpenyőjében, éppen úgy egyesítettett a' nagyobb Folyóvizek torkolatja, egy maroknyi nép kezében Belgiumban, mellyet Európának egyik nagy Hatalmassága sem engedett volna által a' másiknak. A' Belgium Neutralitásában mi ezt nyertük: hogy többé sem Anglia a' Scaldison, sem a' Burkus seregeikkel oda nem mehetnek a' nélkül, hogy nekünk is jussunk ne legyen a' Rajna mellett oda nyomúlunk, mint-hogy pedig mi közelebb vagyunk, a' nye-

reség részünkön van. Mint neki készült Hollandia a' háborúnak 's még is elébb mentek a' mi seregeink Brüsselbe. A' Bernadotte elei, Bonaparte Lajos, Murat's legközelebb maga Leopold győznek meg bennünket a' felől, melly könnyen elfelejti elébbeni Nemzetiségét egy Hertzeg, mihelyt Thronusra ült. A' mi Belgiumból való kijövetelünk, minekutánna t. i. oda lett menetelünknek tzeljät tökéletesen elértük, éppen olyan természetes dolog vólt, mint az, hogy azt más Hatalmasságok érzékenyen vették. Ha a' Frantziák helyett, a' Burkusok mentek vólna Belgiumba, és azt katonasággal azután is megrakva akarták vólna tartani, mikor már a' Hollandusok kitakarodtak, — bizony Uraim! azt mi sem hagytuk vólna szó nélkül. — Nem levén ok, a' következésnek is meg kellett szünni. A' ki azt gondolja, hogy a' Belgium Neutralitása által az Anglus tiltott portékákkal való kereskedésnek Belgiumon keresztül könnyebb út nyittatott, tudja meg, hogy Belgiumnak már ma sokkal gazdagabbak tulajdon Manufacturái és Fábrikái, hogy sem mint azokra nézve Angliára szorújon. A' Lengyelek dolgára nézve, előre botsátván a' Beszélő magának ezen szerentsétlen Nemzet sorsában való nagy részvétele, azt mondja: hogy olly sokat sopánkodnak és sápítanak az emberek ezen tárgyról, hogy nekik egy előítéletektől ment és értelmes megvizsgálásra elmúlhatatlanul szükségek van. Tozábbá a' Ministerek tselekedetét oltalmazza, még pedig olyan erősségekkel, mellyeket ő Lengyel Országnak geographiai fekvéséből, a' szomszéd Státusoknak tulajdonságából és elintézéséből, a' historiából felhozott darabokból, és magának Napoleonnak tekintetéből vesz, a' ki hidegvérrel tette ezen nyilatkozatást: hogy Lengyel országnak

elébb utóbb Muszka kézre kell kerülni. Megtáfol minden szemre hányásokat, mellyek a' Ministereknek tevődtek. Megmutatja nevezetesen, hogy Frantzia Országból Lengyel Országba pénzt és fegyvert küldeni éppen olyan lehetetlen mint haszontalan dolog lett vólna, — és nyilván tagadja, hogy a' Lengyel Generalissimus holmi hijában való ígéretekkel ketsegtettetett vólna. Ennek az előre látó és hazáját szerető hadi Vezérek, a' mi még egyetlen egy eszköz vólt a' szabadulásra, szándéka a' hadnak húzásában halasztásában állott, a' mit a' Varsói Szalmavitézek (a' Centrumon, nagy on der ék!) éppen nem akarván, azt (a' Generalissimust) hivatalából elküldötték, és bizonyosan ezek vóltak azon lépések, mellyek semmivétették a' Fővezérnek azon planumát, hogy hazáját az erópai politikával kezefogva szabadítsa meg. Ezek a' mi politikánk ellenzői, egészen elfelejtkezvén a' haddal járó veszteségekről és tsak egyedül a' győzedelemről ábrándozván, Belgiumban, Olasz, és Lengyel Országban mindenütt hadat akartak. Nem meglehet e', hogy a' Juliusban állított Igazgatószékünket egy háború lerontása, a' Frantziákat ezerekenként öldökölte és pusztította vólna 's ez utoljára talán még is az elébbeni rettentő Igazgató széket hozta vólna ismét közinkbe. Frantzia Ország darabolá had nélkül el a' Német alföldi Királyságot, Frantzia Ország deríté ki napját egy néhány pillantatig Lengyel Országnak; Frantzia Ország miatt mentek ki Olasz Országból az Ausztriaiak. Mikor vitt egy Nemzet háború nélkül több dolgot végben? Frantzia Ország állította fel a' szabadságot, ha az egész világon nem is, legalább az Álpesektől a' Tengerig; a' Pyrenaeumi hegyektől a' Rajnáig. Ha szinte mind az nem Frantzia Ország is, de legalább mind szabad.

Sept. 30-kán költ Királyi Parantolat szerént Chopin d' Arnouville tevődött alsó Rhenusi Praefectusá Nau de Champlo helyett, a' ki azért, hogy a' minap Strassburgban a' maga fejétől egy adó elengedésével capitulált a' fel-lázzadtakkal, Praefectusi hivatalától megfosztattatván máshová általtétetett. — Messagér de Chambres Sept. 30-dikán. Tegnep Gróf Sebastiani a' bal centrumon foglalván helyet, alkalmatosságot adott azon hír koholásra, melly csak ugyan egész Párisban elterjedett, hogy Ó a' külső Ministeri hivatalt letette.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstantzinápoly Sept. 10-kén. A' Főváros néhány napok ólta szántszándékos gyújtogatások által pusztítottik. Julius 29-kén a' Fegyvertárban a' Kapudan Basa pompás Palotájában ütött ki a' tűz, melly a' lakosoknak az előltásra tzelozó minden igyekezete mellett is, egy óra alatt földig égett. Julius 31-kén nappal Szent Demeter, éjtszaka pedig Ejub nevű külső városok gyújtattak fel, az elsőben kiütött tüzet csak hamar elnyomták, a' másokban ugyan az 7 óráig dühösködött. Sept. 3-kán reggeli 4 órakor, az a' része gyúladt meg a' Fő városnak, melly Psamatia nevet visel és a' hol leginkább Örmények és Görögök laknak. Az itt 14 óráig folyvást tartó tűz miatt, mind a' mellett is, hogy tsendes idő volt 's az oltáson mindenek rajta voltak, mintegy 2000 épületek lettek hamuvá. Ezeken kívül még több helyeken is tétettek a' város meggyújtásában próbák, de jókor érödvén szerentsé- sen elnyomattattak. Az Igazgató szék, vagy az afféle dolgokkal való keveset gondolás vagy az attól tartás miatt, hogy

az ezen bűnben érteknék kemény megbüntetése miatt még inkább felfognak a' gonosztévők (kik többnyire katonák) ingereltetni, tsak akkor kezdett a' gyújtogatók kitapogatása után járni, mikor a' fegyver ház leégett. Az, azólta elfogott gonosztévők igen keményen büntettetnek, Nap lement után pedig lámpás nélkül az útszákon való járás mindeneknek szorosán tilalmaztatik. Mind a' mellett még máig is sokszor talál- nak a' már most nagyon vigyázó lakosok ide 's tova elhányt gyújtó eszközöket, kanótzokat.

B é t s.

Bétsnek belső és külső városaiban Cholerában:

Oct. 6-ka delétől 7-kig délig megbetegedtek 77-ten, kigyógyúltak 83-an, meghaltak 39-en.

Oct. 7-től 8-kig délig megbetegedtek 78-an, kigyógyúltak 78-an, meghaltak 39-en.

Oct. 8-tól 9-kig délig megbetegedtek 72-ten; kigyógyúltak 59-en, meghaltak 44-en.

Oct. 9-től 10-kig délig megbetegedtek 73 an, kigyógyúltak 52-ten, meghaltak 45 ten.

Öszveséggel Sept. 14-kétől eddig a' megbetegedtek száma 2027-re megy, a' kigyógyultaké 796, a' megholtaké 889, orvoslás alatt vagynak még 342-ten.

Eleinte a' belső városban dühösködött a' nyavalya, most a' külső városokban nagyobb a' halandóság. Ezen 4 nap alatt p.o. a' belső városban megbetegedtek 36 tan, meghaltak 12-ten, a' 34 külső városokban megbetegedtek 264-en, és meghaltak 155-ten.

Magyar Ország.

Páparól Oct. 6-dikán 1851.

Szűnvén már Isten kegyelméből Pápán is a' Cholera nyavalya, tisztelettel jelentelik a' Pápai Reformátum Collegium Igazgatói részéről a' Nagy érdemű Közönségnek, hogy minekutánna olly Tudosítások tétetnek nem csak a' hozánk közelebb lévő Esperestségékből, hanem a' Haza távolabbi részeiből is, hogy ott is megszűnt már a' Nyavalya, és a' Tanulók egészséges Helyekről, és egészséges állapotban jöhetnek öszve; azonnal kihirdettetik Ujság Levelekben, és más úton is az ide való Collegiumbeli Tanítás elkezdésének Ideje, — jelentetvén ezuttal az is, hogy a' Túl a' Dunai Főtiszteletű Superintendencia legfőbb figyelemmel van az eránt, hogy Néhai Nagytiszteletű Professor Márton István Ur helyét, Hazánk jelesebb Tudosítái közül, egy legalkalmatosabb Tanítóval töltsé bé, — és ezen tekintetben úgy említettik meg, mint elhunyt Nagytiszteletű Márton István Urnak ditséretes előre való gondoskodása, hogy Ő már halála előtt közel félesztendővel, elerötelenedése, vagy halála esetére, gondolkozván az ő Kathedrájáról maga Successorának, egy jeles tudományú Ifjat nézett ki, és ajánlott is, mind a' Helybeli Igazgatóságnak, mind pedig a' Főtiszteletű Superintendenciának, kit az ő Professori Kathedrájának betöltésére, az magát a' külső Országi Academiákon is készítvén, alkalmatosnak ítelt. — Addig pedig, míg a' Philosophiának, és Mathesisnek Rendes Professora, a' Haza Tudosítái közül, az illendő mód szerint megválasztatnék, és előlállítatnék; ezen Tudományokat a' boldogult, és felejtethetlen Nagy Tanítónak Hivatalbeli Tudos Társai, 's Rendes Professoraink magok közt felosztva, fogják a' rendes órákon tanítani.

J e l e n t é s.

A' Losontzi Nemes Reform. Collegium Oskolai Directioja végezéséből, az itt említett Collegiumban az 1851/52 Oskolai Esztendőre a' Tanítások kezdete October 15 kére lévén határozva, azt ezennel sietünk közönségessé tenni azal a' meg nyugtatással, hogy már itt a' nyavalya Hálá a' Gondviselesnek! tökéletesen megszűnt.

T u d ó s í t á s.

Sulyos betegségtől ágyba döntetvén és majd egész fertály esztendeig mindennemű munkára alkalmatlanná tétetvén, természetes vala, hogy a' magamra vállalt köteletségemnek eleget nem teheltem, és a' M. G. B-ját e' f. félesztendőben eddig közre nem bocsáthattam. Mihelyt azért csak valamivel jobban éreztem magamat, azonnal az vólt a' szándékom, hogy az eddig elmaradott három füzetet egymás után kibotsássam és így a' tiszelt Közönségnek és nevezetesen az előfizető Urnak eleget tegyek. De jobban megfontolván ezen dolgot, 's méltán attól tartván, hogy ha a' mostani még gyengébb egészségem mellett felettebb megterhelném magam, könnyen ismét újra ágyba kerülhetnék, a' mi a' magam veszedelmén kívül a' Közönségre nézve is csak új zavart okozhatna, legtanácsosabbnak tartottam e' dolognak e' következő elrendelését:

Pesthi Landerer' könyvnyomtató intézetével olly egyezésre léptem, hogy ő fogja ezután magára vállalni a' M. G. B-ja' kiadását, az előfizetések' beszédését, a' folyó írás' rendes expeditióját, 's a' t. és hogy egy második ügyes redactort fog tartani, a' ki az én igazgatásom alatt öszve szer-

keztesse a' M. G. B-ját, úgy hogy, ha egész esztendőtt által is mindég ágyba fekvő beteg volnék, ez a' folyó írás még is minden hátramaradás és halasztás nélkül folyton folyhassék. — Mivel mindazonáltal a' dolognak ezen új elrendelése, a' mint kiki általlátja, egy szempillantásban meg nem eshetik, és mivel az elmaradott füzeteknek most egyszerre és nyakra före történendő kiadása aligha kedves is lenne a' tisztelt Olvasó Közönség előtt, annyival inkább, hogy a' sietés ritkán szokott jót szülni, sokkal tzélarányosabbnak tartottam e' folyó félesztendőt egészen félbe hagyván csak új esztendővel kezdeni a' M. G. B-jának ezen új elrendeltetés szerént való folytatását. Méltóztassanak tehát azon tisztelt Urak, kik e' folyó második félesztendőre előfizettek, ezen előfizetésöket a' jövő 1852 dik esztendőnek első felére (t. i. a' 1 a Jan. usque ult. Junii) hagyni, bizonyosok lévén, hogy akkor a' M. G. B-ját hónapról hónapra minden legkissebb akadály vagy hátramaradás nélkül megkapják, és hogy akkor sokkal jobb és tökéletessek munkával szolgálhatok, mint a' millyennel most legjobb akaratom és igyekezetem mellett is szolgálhattam volna. Ki is egyébarant a' tisztelt Közönségnek eddig tapasztalt pártfogásába magamat szívesen ajánlom.

Pest Sept. 50. 1851.

Angyalffy m. k.

Magyar Átlásról való Jelentés.

Minden akadályok mellet is ígérem szerént elkészítvén Aug. végire a'

Magyar Atláshoz tartozó Föld két Fél golyóbisa, Spanyol, Portugallia, és Frantzia Országok Mappáit: kérettetnek általam alázatosan az előfizetést beszédő Titt. Urak, hogy a' közönséges papiroson lévő ezen 3 mappákért a' 3 V forintokat, a' különös finom velinen lévőkéért pedig az 5 V. ftkat mentül elébb lehet beszédni, és megküldni ne terheltessenek, hogy a' készülendőkre nézve némi némű könnyeségül szolgálhassanak; és hogy ezen már készen lévő földképek bizonyos alkalmatosságoktól mentül előbb megküldethessenek. Minthogy pedig a' jövő esztendőben szándékom a' Titt. Előfizető Úrak neveit is rézbe metszeni, kérettetnek, hogy ha új előfizető Urak találkoztak, vagy valakik elmaradnának azoknak neveiket is egyszer'smind megküldeni méltóztassanak. Én különben olyan szorgalommal kívánom a' következő mappákat is metszeni hogy kevés számú Előfizetőimnek inkább szaporodására (mellyre nagy szükségem van) mint elmaradására tarthassak számot.

Karacs Ferentz

Rézmetsző, és a' Magyar Atlas kiadója.

A' pénz folyamát October' 10-kén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	82 3/5
Az 1820-béli sorsosok,	167 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	123 4/5
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek	1037 1/2 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)